

izbaja vsak četrtak
in vsake s postajne
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva de-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pozornost! List št. 40
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 k.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do urede popoldne.

Štev. 15.

V Mariboru, dne 14. aprila 1904.

Tečaj XXXVIII.

Preiskavanje štajerskih vin.

Govor posl. dr. Jurtela v dež. zboru dne 11. nov. 1903.

Poljedelska kemična preiskovalnica v Mariboru se bavi tudi s preiskavanjem vin. To je gotovo zelo važna panoga poljedelstva, posebno na Spod. Štajerskem in delovanje, katero je preiskovalnica dozdaj v ti smeri storila, se bo gotovo še povečalo. Vinogradniki se prisiljeni, da svoje pridelke preiščejo z ozirom na njih sestavino. Te kemične analize (preizkušnje) se bodo morale zbirati ne samo na ta način, da se bodo analizirala vsako leto vina posameznih vinogradnikov ter vpisal vspeh v posebni zapisnik, ampak bo treba tudi zbrati zaključke kemične analize z ozirom na vinogradniške okraje ali vinorodne gorice. Na ta način se bo dobila slika, iz kakih snovi sestoji vino različnih krajev in kakšna je njihova vrednost. To je jako važna, upoštevanja vredna zadeva. Izkušnja nas namreč uči, da v zadnjih letih, ko smo pridelali lahka vina, jih nihče ni hotel kupiti radi tega, ker jih je spoznala preiskovalnica za slaba in nenaravna. Celó v slučajih, ko so gostilničarji vina že kupili, jih je preiskovalnica spoznala za slaba, proglasila za polvina in jih prepovedala prodajati, čeprav so bila naravna. Za slaba pa jih je spoznala navadno le radi tega, ker so imela premalo alkohola ali pa so bila prekislá. Na listu, ki ga je dobil vinogradnik v roke, je bilo napisano koliko odstotkov sladkorja, alkohola in drugih prvin ima v sebi preiskano vino. Pridjano spričevalo pa imenuje vino polvino, ki se ne sme prodajati. A vinograd-

niku je nemogoče razvideti iz listov, zakaj se je isto proglasilo za polvino.

Da bi si to kemično analizo tolmačil, manjka mu izobrazbe. Večkrat se vino samo malo razlikuje od drugih vin in že je proglaseno za polvino. Te preiskave naše vinogradnike vznemirjajo in jim mnogo škodujejo. Čeprav vinogradnik lahko priseže, da je njegovo vino pristno, ga vendar preiskovalnica proglasi za polvino. Tako ravnanje vsakega vinogradnika gotovo ujezi in zato vsak povprašuje, s katerim vinom se je njegovo vino primerjalo pri preiskavanju. In navadno ne dobi na to vprašanje nobenega odgovora. Samo včasih mu pokažejo analizo vin v Klosterneuburgu. Vina na Nižjem Avstrijskem pa vendar ne bodo iz istih sestavin kakor štajerska, ker rastejo pod drugim podnebjem in na drugi zemlji. Vrhutega pa imajo tam tudi druge vrste trt. Ker se torej štajerska vina v sestavinah ne vjemajo popolnoma z nižje-avstrijskimi, zato še niso polvina ali pa ponarejena.

Da ta slučaj nekoliko pojasnim, navedem tukaj slučaj, katerega sem doživel kot odvetnik: Posestnik iz ptujskega okraja je prodal vino lastnega pridelka v oddaljen kraj. Kupec je vino v kleti pokusil. Ker mu je ugajalo, ga je takoj kupil ter sode zapečatil. Ko je prišel kupec po vino, je sode sam razpečatil ter bil prisoten pri pretakanju vina. Kupcu se je pa zdelo pozneje vino predrago. Rad bi bil imel nekoliko denarja nazaj. Prosto-vojnó seveda bi mu vinogradnik tega ne dal, to je dobro vedel. Dal je torej preiskati že dobljeno in kupljeno vino, ali je pristno.

Res je c. kr. preiskovalnica dognala, da je polvino in da se ne sme prodajati. Na podlagi tega je prišel vinogradnik v sodniško preiskavo in vrhutega je zahteval kupec svoj denar nazaj ter mu dal vino na razpolago. Seveda se je kmet tega zelo prestrašil, vendar v svesti si, da je prodal pristno vino, zahteval je dotični listič preiskovalnega zavoda. Ko je istega pregledoval, ni mogel najti, na podlagi česa se je spoznalo njegovo vino kot polvino. Preiskovalnica ni našla nobenih umetnih primesti v vinu, niti vode ne. Kmet se je obrnil do nekega veščaka ter ga prosil za svet. Veščak mu je takoj pojasnil, da je njegovo vino pristno, samo da ima veliko množino kisline v sebi. Zaradi tega je preiskovalnica spoznala vino za pomanjkljivo. Nadalje mu je isti veščak tudi razložil, da on gotovo ni pridjal vinu kisline, kajti tega vendar noben pameten vinogradnik ne bo storil. Dovoljeno pa je, vinu kisline odtegniti. To bi bil on lahko storil, ako bi znal.

Ta dogodek jasno kaže nujno potrebo, da se štajerska vina z ozirom na njih sestavino preiščejo skozi več let. Uspehi te preiskave se morajo natanko opisati. Tako bo v nekoliko letih mogoče dobiti pregled sestavin štajerskih vin iz različnih goríc. Na podlagi teh preiskav bo mogoče odločevati o štajerskih vinih ali so pristna ali polvina. Če bomo imeli lastne vzorce vin, ne bo treba primerjati preiskovalniščem naših vin s tujimi. Niti vinogradniki, niti gostilničarji ne bodo prišli v neprijetnosti, da bi se pristna vina spoznala kot polvina in se prodajanje istih prepovedalo.

Listek.

Kako se je Grogga „blamiral“.

Povestica, posneta iz življenja nemškutarjev.

Napisal Fr. Ž. Branislav.

V krčmi pri »črnem kostrunu« so nemškutarji slavili zmago nad Slovenci. Vršila se je namreč tisti dan volitev v okrajni zastop »Vrabčevu gnezdo«. Pred volitvijo sta računali na zmago obe stranki: nemčurska in slovenska. Katera prođe s svojimi kandidati, bilo je odvisno od načina agitacije, kajti nasprotujoča si elementa sta bila približno enako močna. Slovenska stranka se je zanašala na zvestobo in moške besede svojih ter upala, da bodo kmetje vedeli ceniti svoj stanovski ponos in bodo volili s kmetsko stranko, posebno že zategadel, ker so nasprotniki postavili kandidatom večinoma gospodo iz mesta. Nasprotno pa je nemčurska stranka delala z vsemi sredstvi za zmago: laž, podkupovanja prazne — »slamnate« — obljube, je bilo orožje teh »kmetskih prijateljev.«

Že izza slovenske zgodovine je znano, da so tudi v starih časih se našli Judeži, ki so svoj narod izdajali sovražnikom. Žalibog so se tudi pri tej volilni borbi pokazali omahljivci, izdajice naroda, ki so za ničeve obljube,

za golaž in drugo smrdljivo brezgo izdali srečo svojega naroda v roke njega najkrutejših sovragov. Posebno na jednom mežu volilcu je bil takorekoč odvisen izid volitve; ta mož je bil Grogga Patrijarh, župan, (po njegovem — »purgermajster«) v Kačjem grabnu. Okoli njega se je namreč zbirala deseterica nevednih volilcev in reklo se je: s katero stranko potegne Patrijarh, s to volijo tudi ti možiceljni in tista bodo tudi zmagala. Ta upliv Grogge je takoj uporabila stranka nemčurjev; postavila je Patrijarha med svoje kandidate. In res, to je vleklo, Grogga s svojimi tovariši je volil z gospodo, zavrgel je svoje načelo, katerega se je vedno držal: »kmet naj kmeta voli.« Do tega izdajstva, sramotnega izdajstva ga je pripeljala nemala častihlepnost, ki je takorekoč prirojena navada vsakega nemškutarja.

Ko je bila volitev končana z zmago nemškutarjev, so našinci s pomilovanjem zrlí na izdajalce, ki so takorekoč sami sebi zadali zadržgo čez vrat. Patrijarhu — izdajci — je jeden narodni volilec vsled prevelike ogorčenosti nad njegovim črnim delom pljunil v obraz. Drugi so mu zopet klicali: »Slovenski Efiqalt«, »Judež Iskarjot« itd. Grogga pa brez odgovora povesi svoje izdajalsko bučo in se poda med »svoje« v krčmo pri »črnem kostrunu«. Tu se je že razlegalo divje vpitje,

g dba in vrisc; zmage pijani nemčurji so kričali v enomer: »Heil, heil... Ko vstopi naš znanec Grogga v gostilniško sobo, ga burno naskočijo s »heil«-klici. In sedaj se začne pojedina; natakariji so nosili golaž in drugo smrdljivo robo volilcem kot plačilo za izdajalsko delo svoje...

Pastimo za sedaj te duševne sirote pri njih pojedini, ne štejmo, koliko golažev je spravil Grogga s svojimi pod streho in kolikrat so splahnili ti novodobni izdajalci svoje črne duše s smrdljivim petičetom, poglejmo rajše tje v »Narodni D.m.«, kjer so se po volitvi zbrali vrli, neodvisni in zavedni kmetje. Ko so se za potrebo okrepcali, nastopi župan Basnigoj ter spregovori svojim tovarišem, kako da je treba delati slovenski kmetski stranki, da bade čez tri leta zmagala. »Možje slovenski«, jih je navduševal, »med nami tukaj ni izdajalcev, ki bi svoj lastni stan v tla teptali, v naši stranki se nahajajo samo značajni možje, stebri, prave korenine slovenskega, kmetskega naroda. Če smo danes propali, propali smo častno, pa zaradi poraza ne bomo kričali ali kleli, ampak resno se hočemo pogovoriti, kaj nam je treba storiti v tej resni dobi za borni naš kmetski stan« — Za Basnigojem se oglasi volilec Mravlja iz Polja ter nagovori volilce tako-le: »Možje volilci, dragi mi kmetje sotrpini! Danes je

Skrbeti moramo za to, da se bode v naših preiskuševaliških kolikor mogoče mnogo vina preiskalo in sicer iz različnih gor. Te preiskave se morajo natanko zabeležiti, da dobimo na ta način kmalo pregled o sestavinah domačih vin. Seveda morajo preiskuševalnice paziti na to, da sprejmejo od samo zanesljivih vinogradnikov pristna vina v preiskavo.

Natančni podatki o preiskavi vina so tudi zaradi tega potrebni, ker se vrši ravno sedaj v našem vinogradništvu velikanska sprememba. Stare vinograde z različnimi trtami opuščamo. Z velikimi stroški in težavami zasajamo nove, v katerih gojimo mnogo boljše vrste trt, navadno ločeno druga od druge. Sestavine vin iz novo zasajenih vinogradov so še večinoma neznane. Upati je, da bodo vinogradniki pridelali od novih trt zlahknejše in boljše vino, kakor je bilo ono od starih po trtni uši uničenih trt.

Čeravno je iz tega razvidno, kako zelo koristna in potrebna je kemična preiskava štajerskih vin in čeravno je ravno tako koristna za vinogradnika kakor za krčmarja in gosta, vendar si da malokedo vino preiskati. Temu je kriva visoka cena za kemične preiskave. Manjši vinogradniki nikakor ne morejo plačati 12 do 16 kron za eno preiskavo. Prenovljeni vinogradi nesejo v sedanjem času tako malo dohodkov, da marsikateremu ni mogoče plačati preiskave. Ako hočemo torej doseči, da dobimo vzorce štajerskih vin, moramo v prvi vrsti skrbeti za to, da se cena za preiskave vsaj za nekaj let tako zniža, da lahko isto plača najmanjši in najubožnejši vinogradnik. Ne smejo se izgovarjati, da vsled prevelikega plačila ne morejo dati preiskati svojega vina. V ta namen bi tudi zadostovalo začasno znižanje cene za preiskovanje.

Torej prosim deželni odbor naj se z zadevo znižanja cen posebno bavi. Vinogradniki nočejo nikakor pri tem imeti dobička, ampak njih želja je, kolikor mogoče hitro dobiti zanesljive vzorce štajerskih vin. To ne bo dežele mnogo stalo; nekoliko plača vsak vinogradnik rad. Toda sedanje cene so gotovo previsoke. Tudi bi lahko opustil dežel. odbor jedno poskuševališče popolnoma. V ti zadevi pa ne stavim nikakega predloga, ker ne vem, kako misli o tem večina. O tem sem samo govoril, ker je treba o tem govoriti in ker se bomo morali baviti s to zadevo v prihodnje večkrat.

Zgodovina graščakov.

Gotovo še živi pri vas kak star mož, ki

pomni čase pred l. 1848. Gotovo ste tudi slišali, ali pa vsaj čitali, kako se je takrat godilo kmetom! Bili so sužnji graščakov — delavna živina. Saj so jih mnogo odgnali v tujino, zamenili, prodali. Nihče si ni bil svest svojega imetja. Ošetu rodbine bilo je odkazano nekaj zemljišča. To je moral obdelovati, razven tega pa še od svojih pridelkov odrajtovati desetino svojemu nemškemu gospodu. Ali to še ni bilo vse. Vrhutega je moral Slovenec robotati ali tlačaniti, vsak teden je po več dni delal na posestvu svojega gospodarja, sam, s svojo družino in uprego. A plačilo mu je bil ostri valpetov bič po njegovih ledjih. Posestvo pa, na katerem je živela slovenska rodbina, ni bilo niti njegova last; ni ga smel brez graščakovega dovoljenja zapustiti niti svojemu sinu. Vsak čas je graščak posestvo lahko zahteval nazaj in ubogega kmetkega trpina pa z usušeno ženicico in nagimi črviči pognal po svetu. To se je navadno zgodilo takrat, če je posestvo bilo lepo obdelano, dobro gnojeno, s sadjem zasajeno in z vinsko trto ograjeno. Graščak je obdržal posestvo ali zase, ali pa ga je podaril kakemu Nemcu, ki ga je privedel s severnih krajev. Ubogi tlačani opustili so polagoma skrbneje obdelovanje. Rekli so: »Kar pojem in pijem to je moje, drugo pa nič, čemu bi se mučil za graščaka, zakaj naj ta izsesa iz me zadnjo kapljo krvi?« Ni čuda tedaj, da beremo o pogostih lakotah, — kmet ni rad kaj več prideloval, saj so mu še to betvo požrli nenasitni graščaki! Če ni dal proste volje, so mu pa ugabili. Tako je nastalo pomanjkanje, osobito še pa tedaj, če je potegnila še slabija letina. Seveda je bilo to graščaku malo mar, vzel je kmetu kar je imel, ne oziraje se na to, da bo ta umiral od glada, grizel travo, miel storžje in hrastovo škorjo, da bi si napolnil želodec. Najhuje pa se je godilo slovenskim tlačanom, kadar so morali nove graščinske ceste delati ter na visokih strminah tuji, nemški gospodi trdne gradove zidati z globokimi ječami za tiste slovenske siromake, ki se niso vselej slepo pokorili svojim krutim trinogom in nečloveškim njih baričem. Pravico je kmet le iskal pri svojem graščaku, ker ta mu je bil najvišji sodnik. Graščaki sami pa so živeli, kakor se jim je ljubilo. Mnogi izmed njih so bili pravi tolovaji, roparji, ki so kot jastrebi na okolico prežali in napadali potnike, trgovce, jih opleni in zasušili, dokler se niso rešili z visoko odkupnino. Živeli so navadno jako ostudno! Nadlegovali so slovenske žene, plenili slovenske deklice (grof Urh celjski in Mlinarjev Janez) in jih oskrunjali, potem pa krohotaje zapodili z grada. Slovenski kmet

tako ali tako, slabe volje je bil. Ko so torej naši znanci še enkrat segali si v roke pa trčili, da bi odšli, pristopi h Grogu mlad gospodek ter mu javi, da naj pride on čez eno uro v »ekstracimro« kjer se bode vršil banket, s katerim se bo zaključilo zmagoslavje. »Pa glejte«, pravi gospodek Grog, »da si med tem omislite črni cilindri, s katerim pridite potem k banketu. Razumete?«

»Da gospod«, odgovori Grog, »pridem za gotovo«.

Ko dotični odide, se napoti Grog tako v neko prodajalnico steklenin, kjer si kupi za 12 vin. cilindri za svetilko ter z istim odide, da bi si kupil potrebnega črnila, da bi se počrnil cilindri. Ko je to delo dogotovil, napoti se spet proti »črnemu kostrunu«, v duhu se že neizmerno veselač slavnostnega banketa.

»Pa ta gospoda« mrmra po poti sam s seboj, »kaj si vse ne izmisli, zdaj še torej nosi cilindri od svetilk seboj. Kaj le neki počnejo potem z njimi? Pa saj ga menda nisem napak razumel, tistega gospoda, ki me je povabil na banket? Ne, rekel je, da moram prinesiti črn cilindri seboj. No, naj bo, sedaj sem že tu.«

V tem je že došel do gostilnice, držeč vedno svoj cilindri trdo v pesti. Ker pa je bilo isti dan jako vroče, in Patrijarh se je

ni našel nikjer pomoči, nikjer pravice; tudi duhovniki mu niso pomagali, ker so bili sami iz nemških krajev in nemškega rodu. Tako nam pripoveduje zgodovinar Lapsajne. Ali to so le majhne trohe iz turobne slovenske preteklosti. Grozno resnico bi nam še le razodevali oni, ki so bili sami tako nesrečni, ki so obupno točili solze in klicali Vsegamogočnega na osveto.

Tlačan se je moral naučiti klanjati pred gospodo in še bolj njegovim uradnikom doli do grajskega »šribarja« in »valpta«. Štajerski slovenski podložnik je sleherni odgovor na gospodovo vprašanje pričel z besedami: »Zahvalim za vprašanje.« Pred graščinskimi uradniki je imel grozovit in upravičen strah, saj je bilo med njimi mnogo takih, ki so se bahali: »Jaz sem četrta božja oseba na zemlji.« Graščaka je moral kmet braniti muh, drugi čakati pred vrati, če se je morebiti zljubilo gospodu ga poslati po njuhanec (šnufec). Strahoma se je bližal gradu. »Blizje grada, bližje vraga.« Ko je kmet grad le zagledal, upadla mu je srčnost, od daleč se je začel odkašljevati, vsekavati v robec in ponižno snemati klobuk. Boječ se je priplazil po stopnicah do kanclijskih vrat. Bojazljivo je potrkal, si s tresočo roko popravil razmršene lase in čakal, da se znotraj kdo zadere: herein! Gorje kmetu, če je naravnost povedal, kaj hoče in se ni najprvo ponižno zahvalil za vprašanje. Slovenski kmet je moral mesto ostalih stanov dajati sinove v vojake. Meščan in »gospod« sta bila tega krvnega davka prosti. Da, ti graščaki, ki so jim bili ubogi slovenski kmetje manj vredni od živine, so bili tako prevzetni in oholi, da so rekli: »Kmet naj z voli seno žre, a gospod naj ž njim ravna kot z oslom.«

Vočigled vsemu temu vsplamtel je nazadnje tudi v našem ponižnem kmetu srd in ker ni našel nikjer drugje pomoči, skušal si je pomagati sam. Takrat so se razjarjeni dvignili nad svojim zatiralcem kmetje v avstrijskih deželah kot en mož ter zahtevali svoje pravice. A tudi takrat je prevladala krivica nad zatirano pravico, graščak bogatin nad siromakom kmetom. Zahtevali so samo svoja prava, kakor nam to poroča zgodovina. »Nismo grabili po tujem blagu, nego le svoje blago smo hoteli zavarovati. Hoteli smo služiti le enemu kralju, a ne sto gospodarjem.« Kljub temu jih je zadelo strašno maščevanje: 136 kmetov in 15 njihovih voditeljev so v Gradcu obesili, natakneli na kole in raztrgali na čvetero. Nemški graščaki so se potem rogali slovenskemu kmetu in se hvalili v robati pesmi, kako so jih uničevali. Pesem je tako nedostojna, da si je ne upamo.

bila huda borba med pravico in značajnostjo na naši in krivico in sramotnim izdajstvom na nasprotni strani. Propali smo, častno smo podlegli. Pa upajmo, da to zadnjikrat. Stali smo trdno kot skala za naš revni kmetki narod, nismo se upognili; vsa čast in hvala vam, možje! A našli so se Judeži, ki so kot nekaj Iskarjot Kristusa Gospoda izdali svoj lastni narod, svojo lastno kri in srečo v kremplje nenasitega tujca. . . . Ali pa hočemo mi vsled poraza roke križem držati, ali se naj na milost in nemilost pokorimo nasprotnikom našim? Ne! in stokrat ne! Danes se zmenimo, kako hočemo delovati v prihodnje, da bode čez tri leta zmagala poštona kmetka in slovenska stvar! Danes si iz ljubezni do trpečega naroda, iz ljubavi do kmeta trpina podajmo složno bratske roke ter pojdimo čvrsto na delo! Obče pritrjevanje je sledilo tem besedam in kmetje so določili načrt, po katerem bode čez tri leta zmaga na njihovi strani. In mirno so se razhajali polni najbolj-sih nad . . .

Pri »črnem kostrunu« pa so še vedno divjali kot v norišnici. Grog s svojimi pajdaši je bil že pripravljen na odhod, ker je imel cele tri ure do doma. Videlo se mu je, čeravno pijan, da ni posebno dobre volje. Najbrže ga je grizla slaba vest ali so ga pa tiščali tisti »porcijoni« gulaža. No, bodi si že

tudi vsled preobilno zavžite pijače jako potil si je večkrat z roko obrisal pot z obraza, a pri tem ni pazil na to, da je s črno svojo roko pomazal tudi ves obraz, da je izgledal kot peklenšček. Tako »okinčan« s cilindrom v roki ponosno stopi v napovedano »ekstracimro«, kjer je bila zbrana vsa »visoka« gospoda, da konča z banketom današnji zmagopolni dan. Kot bi hotel salutirati drži pri vhodu Grog svoj cilindri v obeh rokah ter stoji nepremično pri durih. Vsa družba ostrmi. Smeh se razlega po sobani, vse dere h Grog, kateri svoj cilindri povzdigne, da ga je lahko vsak videl. Priklanjal se je na jedno, pa na drugo stran, mislil je namreč, da ga zategadelj obstopijo in se mu smeji, ker je danes pri volitvi za gospodo glasoval ter da je prišel na banket. Pa še le čez nekaj časa spozna, da se mu iz hudomušnosti in škodoželjnosti krohotajo ter, da ga imajo poštono za norca.

»Gospod Patrijarh«, pravi smeječ se nek debeluhar, »vi ste pač res pravi neumni kmetavzar, najbolje bi bilo, če vas vaša občina postavi za strašilo v vaše zelnike.«

»Danes pa izgledate, Grog, kakor kak Culukafer v Afriki«, pravi krčmar bogataš, »samo toliko se razlikujete od njih, da imate namesto možganov slamo v glavi.«

»E gospodje«, de na te besede Patrijarh,

natisniti na tem mestu. Nahaja se v njej tudi znani klic, s kojim so kmetje drug drugega vspodbujali: »leuhkup, leukkup ovoga gmajna.« Tako nesramno so se norčevali trinogi iz slovenskih kmetov-mučenikov.

Kot nekak svareč opomin pred tem našim najkrutejšim sovražnikom našega ljudstva, zapustil nam je čas žalostne razvaline, ki nalik onemoglim pošastim, posejani po gričih naše domovine, štrlijo proti nebu. Drugi, še žalostnejši spomini na ono dobo so posamezno stoječi križi, koje so postavili po l. 1848 slovenski kmetje v znamenje, da so tamkaj stale vislice, na katere so brez usmiljenja dali obesiti vsakega podložnika, ki se je kaj protivil neusmiljenim in krivičnim graščakovim naredbam. (Vislice ali krvava sodnja na Ibelovem.) Te križe so stavili slovenski trpini, kmetje, da jim ostanejo glasno govoreče priče, da »tisoč tu in tisoč leži jim bratov zakopanih v zemlji«, katere so pomorili oni, za koje so v »turških nadlogah« žrtvovali svojo srčno kri, katere so z lastnim truplom branili pred zunanjimi sovražniki.

In vsakdar, kmet slovenski, kadar zazreš borni križ, naj se ti vzbudi čut, da je to spomin na brezštevilne krivice, ki so jih tvoji predniki morali trpeti sto in stoletja.

Rusko-japonska vojna.

Z napeto radovednostjo pričakujemo ta čas vesti z bojišča, ker vemo, da v kratkem mora zadivjati z vsemi svojimi grozovitostimi krvavi bojni ples. Rusi so praznovali zadnje dni Velikonoč in jasno je, da oni v praznike nikakor ne bodo začeli, razven če jim Japonci ne bodo dali miru. Čuden, težak mir vlada sedaj nad bojiščem, kakor nad žitnim poljem pred viharjem, pred hudo uro. Časnikarji ugibljejo na levo in desno, koliko mož so že spravili Rusi in koliko Japonci na bojišče, kedo bo dalje časa izmed njih mogel vzdržati in druge podobne stvari — Posebnih novic zato sedaj še ni, le angleški časniki pripovedujejo o raznih vspehih Japoncev in o slabih razmerah med rusko vojsko, a vsak pameten človek dobro ve, kam merijo te angleške laži in izmišljotine. Kitajce bi radi na vsak način ti kramarji naščuvali zoper Ruse in zato trobijo v svet o umikanju Rusov in japonskih vspehih. Prepričali bi jih radi, da je prišel zanje ugodni trenutek, da vržejo krinko miru in nepristranosti z obraza in se vržejo s svojimi tolpami (izurjenih vojakov tako nimajo!) nad Ruse. Seveda bi Japoncem tako njih drzne nakane podprli, a menda iz te moke ne bo kruha, ker Rusi vsa svoja poročila z bojišča prevedejo tudi na kitajski jezik in jih po kitajsko pisanih časopisih razširjajo med kitajskim prebivalstvom. Angleže seveda zelo skrbi, da ne bi Rusi zmagali, ker Ruse sovražijo že od nekdaj, a Japonci so jim pa mnogo milijonov dolžni, katerih ne bodo mogli plačati, če vojsko izgube. Od ted torej vse te kramarske zvižaje in laži proti mogočni Rusiji.

»saj ste me po onem le gospodu (kaže na gospodeka) povabili na banket in dali vedeti, da naj prinesem tak-le črn cilindar s seboj, zakaj se mi torej sedaj tako smejite in me za norca imate?«

Na te Grogove besede nastane po sobi okoli Groge grozen vrišč, ropot in smeh, vse se je smejalo Patrijarhu, da je tako pameten, ker je namesto cilindra (klobuka) vzel seboj cilindar od svetilnice.

Sedaj je Gropa izprevidel, da njega ne bodo vzeli seboj k banketu, se ves osramočen prerije skozi pijano gospodo ter se hoče napotiti proti domu. V tem mu zastopi pot oni gospodek, ki ga je povabil na slavnost ter ga nahruje:

»Z vami »pavrami« pa res ni nič! Ali vam nisem povedal, vzemite cilindar — klobuk seboj, namesto vašega raztrganega, a vi ste bili tako bedasti, pa ste si pomazali

Čudno se glasi neka vest iz Söula, ki pravi, da prva japonska armada na Koreji sestoji le iz treh divizij, ne pa iz petih, kakor se je dosedaj poročalo. Japonci morda s tem poročilom nameravajo Ruse preslepiti o moči svoje armade, ne pomislijo pa, da so Rusi po svojih ogleduhih in posredovanjem prebivalstva, ki sovraži Japonce, dobro poučeni o pravem stanju japonske armade. Kako dobro so poučeni o japonski vojski in njenih nakanah, priča sledeča vest iz Šangaja, ki pravi, da so Japonci morali svoj prvi načrt popolnoma izpremeniti, ker so Rusi dobili prvi načrt od nekega japonskega častnika, ki sedi sedaj v preiskovalnem zaporu. Cela stvar je prišla na dan, ko so Japonci našli kraj, kjer so najprej hoteli izkrcavati čete, popolnoma zaprt s podkopi. Japonci so vsem vojnim dopisnikom prepovedali o tem kaj poročati. Rusi baje plačujejo japonskim izdajalcem velikanske svote ter so izplačali le za eden zemljevid 40.000 rubljev.

Kakšne razmere vladajo v Mandžuriji, nas lepo pouči brzovjaka dopisnika lista »Rusije«, ki se je te dni iz južnih mandžurskih pokrajin vrnil v Port Artur. Mož pravi, da so tamkajšnje razmere napravile na njega zelo dober vtis. Čete z nestrpnostjo pričakujejo boja. Vse prebivalstvo je na ruski strani ter zaupa ruskemu orožju. V začetku vojne nestalni denarni kurz je zopet stalen. Iz kitajskega prebivalstva sestavljene čete so izvrstne. Kupčija s konji je zelo živahna. Med vsemi Kitajci je le nekaj mandarinov proti Rusom. Železnica je izborna zastražena in promet na njej zelo reden. Vreme je pa toplo in suho, tako da so priče reke odmrzavati.

Večjih bojev torej dosedaj ni bilo, le o mali praski je poročal general Kuropatkin carju Nikolaju sledeče: General Kačalinsk poroča, da je ob Jalu vse mirno. Nasproti Turmičenu, na otočku Mataszo, so prostovoljci menjavali strele z japonskimi prednjimi stražami pri Vidžu. Naših ni nihče padel, dočim je imel sovražnik šest mrtvih in mnogo ranjenih. V Yongampu so Japonci napadli rusko naselbino ter jo oropali in požgali. V Yongampu so ostali le mali ruski oddelki 300 japonskim pešcem nasproti.

Politični ogled.

Kranjska. Kakor smo že naprej povdarjali, da bo pri deželnozborski volitvi v okraju Kranj—Tržič—Loka sijajno zmagala katoliško-narodna stranka, tako se je tudi v četrtek, dne 7. t. m. zgodilo. Katoliškonarodni kandidat župan Demšar iz Selc je dobil 2247 glasov, njegov nasprotnik pa le bore številce 293 glasov. Ta volitev jasno priča, kako da obsoja gorenjsko ljudstvo liberalce, ki se družijo z Nemci. Tako govore zavedni in značajni gorenjski kmetje, kadar jim je dana

cilinder od svetilke in tudi svojo šemasto obličje. Ha, ha, ha!

* * *

Pozno čez polnoči pripopiha Grogov konj s svojim gospodarjem domov. Gropa niti ne odgovori na vprašanja hlapčeva in žene ter leže čemerem brez jedi spat. A drugi dan je že šla po občini novica o Grogovi blamaži. Hlapec, ki je vozil pivo iz mesta je raztrbil po občini to vest, katere se je razširila kot ogenj po vsi občini. Narodnjaki so mu privoščili to blamažo in rekali: »Tako se godi izdajalcem. Prav mu je!« Nekdo pa je Gropi na čast zložil pesmico, v kateri se opeva Grogova slava. In če si ga hotel razdražiti, vprašati si ga moral, kako je bilo pri tistem banketu. Oh, tedaj je vzrojil! Še celo takšnih svetilk s cilindri ni hotel več imeti, temuč pri Patrijarhu svetijo le s svečami in pa s trskami.

prilika pokazati svoje prepričanje in zvestobo do katoliškonarodnega gesla: »Vse za vero, dom, cesarja!«

Balkan. Zadnje dni se je zgodil na Balkanu važen dogodek. Turčija in Bulgarija sta sklenili pogodbo, ki obeta mir Balkanu, seveda le če oba naroda ostaneta mož-beseda, kar pa prav težko moremo pričakovati. Listi povdarjajo, da je podpisana turško-bulgarska pogodba velike važnosti za vso Evropo, ki je s to pogodbo na pravoslavne velikonočne praznike dobila zagotovilo, da se bodo razmere na Balkanu mirnejše razvijale. Odvisno je seve vse od Turčije, ako pokaže tudi ona, kakor Bulgarija, resno voljo in ako dogovora ne bo smatrala samo na papirju. Mej slovenskimi krogi se pa izraža mnenje, da se je Turčija s podpisom te pogodbe hotela le rešiti iz hipne zadrege, a da nima resne volje zboljšati razmer Slovanom in kristjanom na Balkanu.

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Nič kaj veselih rečij nimam poročati. Tržani hočejo biti Nemci. Mogoče se jim zdi potrebno, trgu dati nemški značaj radi številca romarjev od nemško-slovenske meje, ki pridejo vsako leto menda dvakrat semkaj, katerim pa slovensčina tudi ne more biti povsem tuja. Ali dajo romarji n. pr. tudi usnjarju kaj skupiti? Če poreče kdo: vsi tržani znajo nemški; bodisi! to še nikakor ni njihova slaba lastnost; pa Nemci niso in delajo zato krivico svojemu rodu, če občujejo med seboj izključno le nemški. Saj je v trgu sicer tudi malo častnih izjem, ki znajo nemški, pa se ne izneverjajo narodni dolžnosti. Drugi so pa v škripcih: tuintam priznavajo, da so Slovenci, drugače so pa mlačni in se strinjajo s tržani, ker se jih bojijo. Take imamo tudi med inteligenco. Najbolj žalostno pa je to, da kmetje iz sosednjih občin posnemajo tržane v nemškutariji. Mogoče so tržani tako učeni in razumni, da njih početje zasluži biti vzor kmetom? Tega ne moremo trditi, ker tedaj bi jim bila znana glavna postava človeške družbe, ki je takorekoč pisana vsakemu človeku v srce, da naj ljubi svojo narod. Primerjajmo trojiške trgovce z večjimi trgi na Slovenskem Štajerskem: Gornjigrad, Mozirje, Šmarje; razsodni so, delajo, kakor jim velewa zdrava pamet, zato so narodni. Mogoče so tržani tako bogati in to nagiblje kmete, da se jim vklanajo. Res so med njimi nekateri bogati, pa ravno po kmetih, odjemalcih njihovega blaga. Torej kmetje! znebte se vendar krivega starega načela, da le tisti, ki zna nemški ali se prišteva Nemcem, velja kaj; marveč vedite, da je častno, moško, ljubiti svoj jezik, če treba, tudi kaj zanj trpeti, bodisi tudi zaničevanje. Tako narekuje vsakomur že glas vesti. Vsak naj stori, kar je dolžan narodu svojemu in materinskemu jeziku in tudi s slovensčino se bo sčasoma »prišlo daleč« po svetu. Naj se te lastnosti tržani učijo od vas, ko bi vendar bolj naravno bilo, da bi vam oni bili v izgled. V vaših očeh naj berejo in iz vašega delovanja videči vas zadovoljne se naj učijo, da ne stori nemščina človeka blaženega, ampak pošteno, zvesto srce in delavne roke. Mislite torej malo in bodete razvideli, da so te besede resnične; če pa hočete potem ravnati dosledno, bodete hrbet obrnili »Štajercu«, ki sovraži vnašo za vero in narodnost.

Trojiški romar.

Iz Ljutomera. Na dan 21. t. mes. so razpisane občinske volitve za trg Ljutomer. V prvem in drugem razredu si je znala tukajšnja nemškutarška klika zagotoviti zmago — na kakšen način, bode se še na pristojnem mestu govorilo, in takrat bode spoznala tudi javnost, kakšne sosedne imamo mi med našimi nemškutarji in kaka sredstva rabijo. Žalibog je stopilo tudi ljutomersko uradništvo v ospredje in se postavilo na čelo

celemu volinemu gibanju. C. kr. uradniki, ki bi imeli pri tukajšnih napetih narodnostnih razmerah popolnoma vzdržati se vsakega strankarskega boja, ravno tisti uradniki bolj in bolj s svojim postopanjem vzdržavajo in vsajajo prepir v našem trgu. C. kr. vodja glavarstva, znani pl. Rainer, c. kr. naddavkar Duller, c. kr. notar Thurn in nekoliko renegatov, so glavne osebe, katere vodijo celo politiko in tudi pri sedanjih volitvah mora se zgoditi vse po njihovi volji, ubogi trgovci in obrtniki pa morajo hočeš nočeš plesati kakor gospod Aleksander piska...

Slovenci, pozor! Boste zopet videli, kako bodo c. kr. uradniki volili proti vam, boste videli, kako bodo trgovci in obrtniki, kateri živijo od vaših grošev, glasovali proti vam, boste videli, kako bodo ljudje, ki se vam drugače priključujejo kot Slovenci, na dan volitve za gulaš in pivo ali iz drugih vzrokov volili nemškutarske kandidate...

Slovenci in posebno slovenska politična društva pozor! Dobro si zapomni, ti slovensko ljudstvo, kdo je šel s teboj in kdo proti tebi in vi, ki stojite na čelu javnega življenja in vsi, ki imate v svojem srcu smisel za pravičnost, poštenost in ljubezen do naše domovine, vi vsi potem dajte podučevati ljudstvo, dajte mu odpreti oči, naj enkrat postane jasno med nami, naj se enkrat tisti nemškutarški plevel že popolnoma iztrebi iz našega trga. Na delo in v boj! Čas je jako resen in ura pozna. Zasedujem volitve v našem trgu že okoli 20 let, ampak tako napete razmere, takšna razburjenost proti nemškutarski kliki v trgu ni vladala še nikdar, kakor sedaj... In kdo je kriv? — Sedajni vladni sistem in neprijazno postopanje c. kr. uradov napram našemu ljudstvu. Gg. poslanci na stražo in politično društvo dobro in previdno vodi volilni boj in obvesti svoje poslance o vseh čudnih dogodkih, ki se bodo vršili. Naj prijeme g. ministrskega predsednika za njegove besede in naj mu pokažejo, kako nepristransko se postopa pod njegovim vodstvom in kako nepristansko se ravnaajo njegovi ces. kr. uradniki po njegovih navodilih!

Star volilec.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Iz šole. C. kr. deželni šolski svet štarski je z ukazom dne 17. marca t. l. št. 3012 odredil, da se razširi petrazredna ljudska šola pri Sv. Marku niže Ptuja v šestrazrednico.

Mariborske novice. Pred nemško »šparkaso« bodo postavili spomenik nekdanjemu županu mariborskemu Tappeinerju. Z delom so že pričeli. — V četrtek, dne 7. aprila je bil aretiran 45letni krojač Jurij Vogcin zaradi nenravnega dejanja. — Isti dan je prijel policaj v mestnem vrtu Ignacija Polič iz Rog. znice, ki je bil že večkrat zaradi tatvine predkaznovan. — Mizarski pomočnik Ivan Komenda je zbolel pred tremi tedni in šel v bolnišnico. Kovčeg je pustil pri svoji gospodinji v koroški ulici št. 41. Ko se je vrnil minoli teden iz bolnišnice, je zapazil, da sta mu bili med tem časom ukradeni iz kovčega dve hranišni knjižici, ena glaseča se na 1100 K druga 100 K. Policija pridno išče uzmoviča. — Marko Topolovec, hlapec pri mesarju Vurcerju, je sprejel iz usmiljenja 18letnega brezposelnega hlapca Maksa Čuček od Sv. Andraša v Slov. gor. k sebi čez noč. V zahvalo za to mu je Čuček ukradel nekaj denarja in drugih stvari ter nato zginil.

Uradne ure pri ces. kr. davkarji v Mariboru. Porazumno s predsedništvom deželnega nadsodišča v Gradcu določijo se uradne ure pri c. kr. glavni davkarji v Mariboru na podlagi naredbe c. kr. finančnega ministrstva dne 23. marca 1899, št. 58819 od l. 1898 (št. 65 d. z), od 1. maja 1904 naprej za vsaki tedenski dan od 8. zjutraj

do treh popoldne. Plačila se pa bodo sprejemala samo do dveh popoldne.

Nemška olika. Neki nemški burš, brat tukajšnega nemškega trgovca, ki pa se kaj ponižno vede do Slovencev posebno, kedar mu dajo izkupiti, je javno na ulici zabrusil mimoidočemu Slovincu v obraz psovko: »Schweinkerl«. Da ne bomo trgovčevega inserata priobčili več v našem listu, naj se zahvali svojem bratu.

Sv. Barbara niže Maribora. V nedeljo popoldne ob pol 6. uri je pridvela strašna nevihta s sivočrnimi oblaki med bliskanjem in gromenjem, seboj nesoča mnogo ledu in toče, katera je v 10 minutah vse pobelila in mnogo škode napravila na sadnem vrtu. Varuj nas Bog te šibe!

Zimica pri Sv. Barbari. Dne 10. t. m. proti večeru je v Slovenskih goricah grmelo, bliskalo in kakor grah debela toča je pokrila zemljo. Letos je začel zgodaj razsajati ledeni bič!

Boreci. Dne 10. t. mes. je prišla prva letošnja nevihta. Grmelo in bliskalo je, da je bilo groza. Treščilo je tudi v drevo, ki stoji tik hiše gostilničarja Jureša. Iskra je šla skozi zid in ga predrila na več krajih, okna iztrgala, a k sreči ni vnela. Še pet minut prej so ob oni steni sedeli pivci in domači. Ko bi se ne umaknili, bili bi gotovo vsi mrtvi. Treska in hudega vremena reši nas o Gospod!

Sv. Peter pri Radgoni. V katoliško cerkev so prestopile iz protestantizma tri osebe: mladenič Aleksander Fujs z dekleti Marija Pavel in Marija Ritoper. — G. Janko Čirič je šel za stolnega koralista v Maribor. Tukajšna narodna društva mu kličejo: Hvala in slava! — Pri volitvah za občino Stavešinci, katere so Bračkovi pristaši že dvakrat ovrgli, so končno vendarle zmagali Slovenci. Županom je izvoljen Matija Kavčič v Stavenškem vrhu. Le pogumno naprej, zavedni možje! — Z motiko ubitega so našli v soboto, dne 9. t. m. Ferdinanda Weissa, viničarja na Ptujski cesti. Bil je 35 let star in zapušča vdovo z dvema otrokoma. Vzrok uboja je neznan.

Križevci pri Ljutomeru. Od 16 t. m. naprej bo pri tukajšni pošti nastavljen poštni pot, ki bo obhodil vsak teden trikrat občine: Bunčani, Vučjaves, Bučečevci, Staranovavas in Iljaševci; druge tri dni pa občine: Banovci, Gerlova, Kristanci, Šalinci, Lukavci, Logarovci in Ključarovci. Trg Veržej bo imel vsak dan zvezo s pošto v Križevcih Zato se tamošnja poštna oddajalnica opusti. V Bunčanih, Vučjavesi, Bučečevcih, Starinovivesi, Iljaševcih, Gerlovi, Kristancih, Lukavcih, Logarovcih in Ključarovcih se nastavi poštni nabiralnik.

V Ljutomeru se je pripetila dne 5. t. m. v usnjarni Jož. Steyer velika nesreča. Učenca Franc Mikuš in Franc Kovač sta nesla sod vrele vode. Pri tem se je spodtaknil Mikuš, ki je nesel spredaj, in žgoča voda se je zlila čezenj ter ga smrtnonevarno opekla na hrbtu in prsih. Prepeljali so ga v bolnišnico v Radgoni.

Nabori v ljutomerskem okrajnem glavarstvu se vršijo sledeče dni: Za sodnijski okraj Gornja Radgona v gostilni Kurbus v Gornji Radgoni dne 27. aprila za sledeče občine: Ivanjšovci, Hrastje Mota, Galušak, Sv. Jurij, Krabonoš, Ivanjci, Kapela, Črešnovci, Okoslavci, Kraljevci, Murski vrh in Zasadi, Negova, Orehovci, Gor. Radgona, Polički vrh, Radenci, Rihtarovci, Šratenci in Ščavnica; dne 28. apr. za občine: Stanetinci, Očeslavci, Terbagovci, Zbigovci in Boračeva. Za sodnijski okraj Ljutomer v gostilni Mat. Sterman v Ljutomeru dne 29. aprila za sledeče občine: Staranovavas, Stara cesta, Grlova, Godomarci, Iljaševci, Mala Nedelja, Križevci, Kristanci, Slomjak, Logarovci, Lukavci, Ljutomer, Pernožavci, Muravci, Presika, Pristova, Radislavci, Ključarovci, Slabtinci in Kamensčak; dne 30. aprila za občine: Noršinci, Bunčani, Veržej, Vučjaves, Bolehnečice, Boreci, Bučečevci, Cezanjevci in Cven. Za-

četek vsak dan ob 7. zjutraj. K naboru pa morajo priti vsi mladeniči, rojeni leta 1881, 1882 in 1883

Redek slučaj. Na travniku čč. oo. minoritov pri Ptujju so včeraj, dne 13. t. mes. kosili seno že čez pol metra visoko. Je pač to vzor izvrstnega gnojenja! Posnemajte!

Št. Janž na Drav. polju. Gostilničarju in mesarju Matiji Reih je povrgla njegova svinja v 1½ letu 68 prašičkov. Prvikrat jih je povrgla 12, drugikrat 16, tretjikrat 19 in sedaj pred nekoliko dnevi četrtikrat 21 prašičkov. Naš dopisnik se pristavlja, da je zelo radoveden, koliko jih bo povrgla petokrat. Ker smo tudi mi še bolj radovedni, zato prosimo gospoda dopisnika, naj nam takrat takoj poroča.

V Poljčanah je umrl dne 6. aprila ob 6. uri zjutraj po kratki in mučni bolezni veleposestnik g. Janez Detiček v 52. letu. Zapustil je ženo in šest nedoraslih otrok. Rajni je bil vrl narodnjak in več let občinski odbornik in svetovalec. Svetila mu večna luč!

Šmarje pri Jelšah. Cestar Stefan Petauer je bil odlikovan s častno medaljo za 40 letno zvesto službovanje.

Novice iz konjiškega okraja. Trije možki so tukaj po knezovem lovskem okraju poskušali divjačino loviti. Dobili so za to po eden in po tri mesece ječe v Celju. Eden je oženjen in nima za delo nikogar močnega, same drobne otroke. V ponedeljek, 11. aprila ga je gnal orožnik od najsilnejšega dela. — Knez v Konjicah hoče na vsak način imeti zaprt nad čez 500 metrov dolgi pot, ki je lastnina treh občin. Paragraf 23. občinske postave dovoli to, da ga sme konjiška občina zapreti še le »po zaslišanju prizadetih občin in ostalih deležnikov«, to se reče, če ti privolijo. Ker pa vse tri občine in vsi deležniki ali posestniki nasprotujejo, bi morala konjiška občina pot zopet odpreti in jo okrajni zastop in glavarstvo k temu prisiliti. Žal, se to ne zgodi. Pritožba je šla na deželni odbor.

Celjske novice. Tukaj je umrl umirovljeni nadušitelj gosp. Gustav Potočnik v 61. letu. — Pasja kontumacija je v mestu in okolici odpravljena. — Porotno zasedanje se začne pri tukajšnjem okrožnem sodišču dne 2. maja.

Sv. Miklavž nad Laškim. Dne 12. aprila so se po tukajšnji župniji klatili trije fantalini, eden je bil 13, eden 14, eden pa 16. let star in so se izdajali za kupovalce telet, a v resnici so bili mladi tatovi, ki so na več krajih pokradli. V dveh hišah so ukradli žepne ure, a k sreči so jih hitro pogrešili in eden tukajšnih posestnikov hiti za njimi in jih najde v bližnji gostilni ter jih izroči žandarjem. Našli so pri njih več ukradenih reči. Varujte se takih klatežev! — Dne 17. aprila bo v tukajšnji šolski sobi imel potovalni učitelj poučni govor o gospodarskih rečeh.

Iz Vidma. Velika dobrotnica za Krško in Videm, gospa Josipina Hočevnar je obhajala v sredo, 6. t. m. osemdesetletnico svojega rojstva. V ta namen so se njej na proslavo priredile prav lepe slovesnosti. Velikonočni ponedeljek, kakor zopet v torek zvečer so se pred njenim stanovanjem napravile podoknice ter popevale slovenske pesmi. V torek zvečer je svirala godba, po Savi pa je veslala čarobno razsvitljena ladja; mesto je bilo razsvetljeno. Tudi na Vidmu so bile nekatere hiše razsvetljene; pri Požunu se je našgal lep kres in topiči so grmeli; visoko iz Videmskega zvonika pa sta se lesketali črki J. in H. Krčani so napravili ustanovo, iz katere bodo letne obresti zavzivali starčki, ki so doživeli 80 leto svoje starosti. V sredo, 6. aprila obhajale so se slovesne sv. maše pri oo. kapucinih v župnih cerkvah v Krškem in na Vidmu. Bog ohrani blago gospo še mnogo let!

Brežice. Bivši uradnik južne železnice, gosp. Josip Heleček, sedaj fr. Maričič, je dne 7. aprila dovršil novicijat ter je v tukajšnji frančiškanski cerkvi napravil neslovesno obljubo. Iz Brežic je odšel v Kamnik, da bo

tam v domači frančiškanski šoli začel z bogoslovnimi študijami.

Nagrade za ubite gade bo tudi letos izplačeval deželni odbor štajerski in sicer za vsakega ubitega gada 1 K. V prihodnji številki objavimo dotični oglas deželnega odbora.

Najnovejše o vojni.

Petrograd, 13. aprila. Kuropatkin brzojavlja: Oddelek lovcev je 8 t. m. nasproti Vidžu prišel na otok Somalinde. Presenetil je 50 Japoncev pri izkrcavanju. Skoro vsi Japonci so ubiti ali so pa utonili. Njihove ladje so ruski lovci pogreznili v vodo. Naslednje dni so 4 lovci pritihtopili se do Jonampho, kjer so ostali 12 ur. Izdani od Korejcev, morali so se rešiti s plavanjem, ker se je njihova ladja razbila. En lovec je utonil. Japonci, ki so jih zasledovali, so bili od nas napadeni. Vse smo pobili.

Petrograd, 12. aprila. Dopisnik ruske brzojavne agenture poroča iz Port Arturja: Ker so nalivi pokvarili brzojavne naprave, je bil brzojavni promet za nekoliko časa prekinjen. O Veliki noči so v trdnjavi pričakovali novega japonskega napada, na katerega so se zelo resno pripravljali. Viceadmiral Makarov, ki sam osebno nadzoruje nočne priprave, je preživel Veliko noč na stražilnih čolnih.

Cerkvene stvari.

Sv. Trojica v Slov. gor. Na prijaznem griču Slovenskih goric stoji krasna cerkev sv. Trojice s tremi zvoniki in s samostanom. Nad 200 let so delovali tukaj oo. avgustinci. Eden zvon, ki ima ime Avgustin, še spominja na tiste čase. Letos bo 50 let, odkar bivajo tukaj oo. redovniki sv. Frančiška. Dne 23. mal. srpana 1854 so se naselili tukaj č. o. Bruno Jesih kot superijor in župnik, o. Celestin Foršner, o. Benignus Andrensek in o. Tomaž Žunič. Red sme biti ponosen na delovanje svojih sinov na tej postaji, ki je bilo plodonosno. Mnogo so storili v tem polstoletju za lepšavo cerkve; ne ve se pa, koliko dušnih dobrot so prejeli romarji od njih leta in leta. Slava božje poti je še veliko bolj začela rasti po prihodu frančiškanov. Oo. frančiškani so tudi izven svoje župnije znani in priljubljeni duhovnikom in vernim. Spominjam tu na o. Celestina in o. Gelazija Rojka, ki, dasi že mrtva, še vedno živita v blagem spominu pri ljudeh daleč v okolici. Sicer pa ima Mohorjeva družba pripravljen spis: »Sv. Trojica v Sloven. goricah« iz peresa č. o. Emerika Landergot, trojiškega rojaka, kakor je brati v koledarju za l. 1902; najbrž so prihranili spis ravno za to leto. Zato umolknem. Pomni pa naj vsi, ki imajo romanje k Sv. Trojici v čisljih, da ga letos ne opuste; in tisti posebno, ki radi prihajajo k Sv. Trojici se Mariji poklonit, da storijo to tudi letos, ko obhajamo 50letnico proglašenja brezmadežnega njenega spočetja. Prvikrat dojdejo romarji k Sv. Trojici v spomladi na god sv. Florijana in sicer iz sosednjih župnij. Tudi ta dan naj praznujejo romarji trojiški izvanredno slovesno in v veliki množici spominjaje se, da je letos 1600letnica mučeništva tega svetnika v vojaški suknji. Trojiški samostan s svojimi prebivalci v tihih celicah bodi i v bodoče naš ponos in nekako središče duhovnega življenja v Slovenskih goricah. — Trojiški romar.

Šmarnice. 12 pesmi za mešan zbor, deloma z orgljami zložil P. Hugolin Sattner. Cena 2 K brez poštnine; frančiškanski samostan v Ljubljani. — Spet kliče nas venčani maj, — čisto blizu je že, in mlado in staro se že veseli radostnih šmarnic. Cerkev in dom in cela narava bo po slovenskih deželah odmevala najlepših Marijinih pesmi; med te se želijo uvrstiti letos tudi gori imenovane šmarnice. Pa se jim bo tudi posrečilo: nekatere izmed njih, ki so priprostejše, si bo ljudstvo kmalu zapomnilo ter jih začelo samo popevati, druge, umetnejše (n. pr. št. 2, 6, 9) bodo pa zbori peli vsakokrat z novim

veseljem; kratko: krasne šmarnice, kojih vsako številko bodo količkaj izvežbani zbori lahko in radi rabili. Zato pa sezite po njih gg. pevovodje in organisti! Ravno je se časa, da se pripravite z njimi. Glasovi niso izšli, a partitura je izredno lepo tiskana. S S

Cerkvena glasba. Stomšekovi napevi k blagoslovu. Na splošno željo je podpisani zbral zgoraj navedene napeve ter jih harmonizoval za mešane glasove. Cena avtografirani partituri je 1 K, 5 izvodov pa 3 K, poštnina 10 v. Dobe se pri podpisnem. — Ivan Ocvirk, Sv. Jurij ob juž. žel.

Društvena poročila.

Poljudni govor o Rusih in Japoncih se zaradi glavne vaje gledališčne igre »Legionarji«, ki se bo vprizorila v nedeljo, dne 17. aprila t. l., za eden teden preloži; isti bo torej namesto 16. t. mes. v soboto, dne 23. aprila ob 8 uri zvečer v mali dvorani »Narodn. doma«. Opozori se, da je k vsakemu poljudnemu govoru vstop prost.

»Slovanska Čitalnica« v Mariboru priredi v nedeljo, dne 17. aprila t. l. gledališko predstavo: »Legionarji«. To krasno narodno igro spisal je naš nadarjeni slovenski Fran Govekar tako izvrstno, da med vsemi dosedanjimi slovenskimi deli zasluži prvo mesto. Ta drama je nekaka predigra »Rokovnjačev«, katere namerava vprizoriti »Čitalnica« 14 dni pozneje t. j. na dan 1. majnika t. l. Vsebinska »Legionarjev« je take: Častnik Brnjač in inženier Ferdinand pl. Basaj ljubita pridno in lepo Lavro. Brnjač, uvidevši da Lavri dopada le Ferdinand, katerega ona spoštuje in čišla kot blagega in resnega moža, zavrača pa vsako prošnjo Brnjača in je mlačna do njega, ker ji je neljub, sklene se maščevati nad njenim ljubljencem in svojim prijateljem inženierjem pl. Basajem. Iz vojne blagajne ukrade večjo svoto denarja in jo skriva v Basajevu stanovanju, ki je ob jednem stanovanje Brnjačevo. Basaj, veseleč se svoje sreče nad pridobitvijo zale in dražestne gospice Lavre, obhaja zaroko se ves srečen in vesel v navzočnosti očeta Raka, ki radosti poln blagoslovlja hčerko Lavro kakor tudi bodočega zeta svojega Ferdinanda. Isti čas prikorakajo mimo Rakove hiše v Celju štajerski prostovoljci, ki se zbirajo in odhajajo na pot v vojsko proti Francozom; na povabilo oglase se tudi pri Rakovih, koder jemljejo slovo od vseh, hkrati pa čestitajo in se vesele z zaročencema. Z obrazov bere se jim pogum in srčnost; tudi humor jih še ni zapustil: zbijajo razne šale krepčajoč se z vinom, katero jim vedno donasa brhka hčerka gostilničarja Medveda. Nekega dne ostane Ferdinand dalje časa pri svoji zaročenki, ki si že vsa vesela pripravlja poročno obleko. Istotam se zberejo poleg očeta Raka in Lavrine prijateljice Ane še šaljivi krojač Jež, ki pripoveduje, da je vsled svoje hude žene Barbe sklenil oditi na vojsko, ob jednem pa je prinesel tudi novico, da je v vojašnici regimenta Simbschen ukradena večja svota denarja, katero so tudi že našli v sobi prijatelja nekega častnika. Stari Rak odide radoveden poizvedovat o tej novici po mestu, a se kmalu vrne ves žalosten in potr, in na radovedno poizvedovanje hčere Lavre pove, da so našli svoto 500 tolarjev skrito v Basajevi pisarni, in da so njega prijeli na ulici in tudi že zaprli. Že hoče Lavra vsa objokana oditi z namenom, da reši svojega ljubljence Ferdinanda, češ, da je on nedolžen, ko vstopi v sobo častnik Brnjač, ki zavisti poln sporoči vest, da je vse zaman, ker je tatvino pl. Basaj že priznal. Potuhnjeno se prilizuje ter pomiluje Lavro kakor tudi očeta Raka, zraven pa obljubljuje Ferdinanda se rešiti. Pa vse zastoj. Lavra odločno zavrne njega roko in izjavi, da edino Ferdinandu ostane zvesta ker on ni tat, ampak poštenjak. Ravno, ko ona to zatrjuje, priženo vojaki mimo nje nedolžnega Ferdinanda vkljenjenega. — Čas poteka. Vojska s Francozi je pobrala vse, staro in mlado. Prostovoljci, dijaki, da celo kaznjenci, vse je

že odšlo na bojišče. Istotako je moral z drugimi kaznjenci oditi tudi Basaj, ki se je izkazal v boju posebno srčnega in hrabrega; zato so ga vsi spoštovali in čislali. Ko neki dan v taborišču povprašuje prostovoljca Strnada o svoji ljubici Lavri in o Rakovih, mu povedo, da je bila na dan usode njegove Lavra silno potrta in da je začela vsled tuge in žalosti bolehati. Brnjač pa, da je vsak dan pri njej in da se ji laska ter prikupuje. Žalosten pripoveduje Basaj, da je nedolžen in da je tatvino izvršil Brnjač iz sovraštva in zavisti do njega. Nato se priklati v taborišče krojač Jež, ki se je podal na vojsko pred tremi tedni z vojnim komisarjem Brnjačem. Pripoveduje še o svojem potovanju in o domačih, ko zatrobijo rogovi, puške pokajo in topovi zagrmje; v tem hipu pridrvi izdajalec Brnjač, po francoski opravljen, ugrabi francoskega konja, ga zajaše in ubeži avstrijski armadi. Takoj za njim prihrumi tolpa štajerskih prostovoljcev, ki streljajo za njim in za drugimi bežečimi Francozi, prinese pa tudi ranjenega Basaja, kojemu je predrla sovražnikova kroglja prsi. Vse mu streže in ga tolaži in — on okreva. Z drugimi Celjani vrne se v domovino, kamor pride h gostilničarju Medvedu, ki ga skriva. Kmalu izve vsa Rakova hiša, da se je vrnil nedolžni Ferdinand, ljubljence nekdanje lepe in blage Lavre. Vsa slaba in onemogla vsled tuge in žalovanja nad hudobnim Brnjačem, sprejme tudi ona vsa prestrašena to vest, na kar vstopi Basaj. »Lavra, Lavra! — Nande, ti si tu!« začuje se po mrtvaško tihi sobi. Po žalostnih, plakajočih vzdihih med njima zapre oči smrtno bolna in zapuščena Lavra in umre. Ves besen in kakor znorel zakolne se Basaj maščevati do smrti nad zločinstvom hinarca Brnjača, ki je storil njega in Lavro nesrečna, ter postane ropar. — Ta krasna igra predstavljala se je že z velikanskim vspehom v Ljubljani, Celju in Zagrebu. Med igro je vpletenih mnogo pesmic, katere pojo ali posamezniki ali zbor. »Slovanska Čitalnica« se pripravlja z veliko vnemo in požrtvovalnostjo, doseči enak vspeh tudi tu v Mariboru. Uloge so v rokah naših najboljših igralcev. Zato ne zamudi nikdo prilike, priti pogledat na dan 17. aprila t. l. te krasne, izvirne slovenske igre »Legionarjev« v Narodni dom.

Slov. katol. izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru vabi svoje člane k predavanju, ki bo v nedeljo, dne 17. aprila popoldne ob 2. uri v društvenih prostorih. Predavalo se bo o rusko-japonski vojski.

Katol. politično društvo »Sava« za brežiški in sevnški okraj je pri odborovi seji dne 10. apr. pretresovalo naslednje zadeve: 1. V smislu sklepa zadnjega občnega zbora »Sava« na Vidmu se bo razposlalo občinam v imenovanih dveh sodnih okrajih povabilo, naj zahtevajo od vseh avtonomnih, političnih in sodnijskih oblastnij, da našim občinam dopisujejo v slovenskem jeziku; 2. Posvetovalo se je o važnem vprašanju, kaj naj se stori, da se zabrani uvažanje bolnih hrvaških svinj v brežiški okraj. Vsi razumni in za blagor naših kmetov vneti morajo skupno sodelovati, da se to tihotapstvo prepredni in okraj obvaruje velike škode; 3. Razgovarjalo se je o brezobrestnih posojilih za prenavljanje vinogradov; 4. Sklenilo se je v smislu sklepa zadnjega občnega zbora, da se pri prihodnjemu občnemu zboru, ki se bo obhajal v kratkem v brežiškem okraju, nasvetuje sledeča sprememba društvenih pravil »Sava«: Z ozirom na zelo razširjen delokrog »Sava« bo imelo društvo 15 odbornikov namesto 9, 5 namestnikov namesto 3, 2 podpredsednika namesto 1 (eden podpredsednik za brežiški, drugi za sevnški okraj) in 3 zapisnikarje; 5. o političnem položaju je govoril društveni predsednik drž. posl. g. J. Žičkar. Odbor je soglasno odobril postopanje slovenskih državnih poslancev, ki so se pridružili češki obstrukciji, katera naj traja tako dolgo, dokler ne dosežejo Slovenci svojih pravic. Razunenega zadržanega odbornika so se vsi drugi

udeležili te jako živahne seje, pri kateri sta bila navzoča še dva druga društvenika.

»Slov. čebelarstvo društvo za Slov. Štajersko.« S tem imenom je stopilo dne 5. aprila t. l. na dan novo, od mnogih že težko pričakovano društvo, katero ima namen povspesevati to koristno kmetijsko panogo, poučevati svoje člane z besedo in čebelarstvom listom ter jim priskrbeti potrebnih priprav in kupcev za med. Ustanovni občni zbor je bil v Ptuj v »Narod. domu«, kateri je bil dobro obiskan, ter je pristopilo takoj 60 udov. Društvo hoče razširiti svoje delovanje po vsem slovenskem delu naše dežele, vendar se je prvi odbor izvolil za letos iz okrajev, kjer je največ udov. Od 7 odbornikov so 4 iz ptujskega, po eden pa iz celjskega, št. lenartskega in šmarskega okraja. Odbor je sestavljen iz sledečih gg.: Predsednik prof. Zelenik Jožef, posest. pri Sv. Urbanu pri Ptuj, namestnik Jurančič Ivan, posestnik v Andrejih, tajnik Strelec Ivan, nadučitelj pri Sv. Andražu v Slov. gor., blagajnik Weisag Jožef, učit. pri Sv. Urbanu pri Ptuj, odborniki pa: Pogruje Al., učitelj na Hajdini pri Ptuj, Kurbus Pomislav, nadučitelj v Slivnici pri Celju in Zdolšek Jožef, c. kr. sodni pristav v Celju. Iz pravil, katera se bodo dala v tisk, da jih dobi vsak član, bodi omenjeno, da plača vsak ud na leto 2 K ter dobiva za to list »Slov. čebelar« brezplačno. Ako je v katerem okolišu vsaj 15 udov, se lahko ustanovi podružnica, kar se pa mora prej naznaniti osrednjemu odboru, da pošlje k ustanovitvi svojega potovalnega učitelja. Kot tak je bil enoglasno izvoljen podpredsednik Ivan Juraničič. Vsi gg. člani, ki so naznanili svoj pristop že pripravljalnemu odboru, pa niso bili navzoči pri občnem zboru, se uljudno prosijo, da vpošljejo letnino 2 K društvenemu blagajniku. Isti pa, ki so za letos že plačali naročnino za list »Slov. čebelar«, pa naj z dopisnico to naznanijo društv. tajniku, ker se jim vplačana naročnina zaračuna že kot za letos vplačana letnina. Oboje se prosi vsaj do 1. maja t. l., ker takrat se odpošlje skuena naročnina za list »Slov. čebelar« z imenikom članov vred. Vsi pa naj naznanijo zadnjo pošto, da bodo lahko list redno prejeli. Pa tudi isti čebelarji, ki še dosedaj niso pristopili, se prosijo, da store to do 1. maja, ker prihranijo s tem odboru mnogo posla,

kateroga bo prvo leto itak obilo; ozirajo pa se naj na zgoraj omenjena določila. Torej cenjeni slovenski čebelarji! Kakor se čebelice, vaše ljubljanke, oklepajo svoje matice, tako se oklenite vsi potrebnega društva! Čebelarstvi pozdrav! — Ivan Strelec, tajnik.

Iz Podsrede. V nedeljo, dne 10. aprila se je vršil ustanovni shod podružnice sv. Cirila in Metoda v Kozjem. Sklicatelj, vrli narodnjak g. dr. Fr. Jankovič je v prav spodobnih besedah označil namen in pomen družbe. Vsi gostje so mu živahno pritrjevali. Udeležba je bila nepričakovano velika. Vsi stanovi so bili v obilni meri zastopani. Bilo je navzočih 6 čast. duhovnikov, mnogo uradnikov, narodnega učiteljstva, štirje župani in mnogo drugih. Posebno lepo zastopana je bila zavedna Podsredska župnija, kar so vsi s hvalo pripoznali. Po končanem govoru gosp. sklicatelja se je prešlo k drugi točki, namreč k volitvi odr. ora. Enoglasno so bili izvoljeni: načelnikom g. dr. Fr. Jankovič, namestnikom g. Miloš Grmovšek, nadučit. iz Pilštajna, tajnikom č. g. Josip Lassbacher, namestnikom g. A. Jelovšek, šol. vodja v Virštanj, blagajnikom g. dr. Jos. Barle, notar v Kozjem, namestnikom gosp. dr. Mirko Cerkenec iz Št. Petra. Potem je še sledilo mnogo govornikov, ki so vsi v prelepih besedah utemeljevali namen družbe, namreč podpiranje in ustanavljanje slovenskih sol. V mladini je spas. Če mladino vzgojimo na krščanski in narodni podlagi, smo vse stori. Vse je bil velik. Čez 40 udov se je vpisalo. Želimo družbi veliko uspeha, zlasti v sedanjem času, ko sovražniki povsod pritiskajo, da ugrabijo mladino in jo za-se pridobijo.

Iz Žaleca se nam poroča, da se je voričorila dne 10. t. mes. narodna igra »Deseti brat«, ki je jako dobro uspela. Vsi igralci so izborno rešili težavne svoje vloge.

Društvena naznanila.

Kmetijsko bralno društvo v Staremtrgu tik Slovenjgradca ima v nedeljo, dne 17. aprila t. l. ob pol 4. uri popol. svoj I. redni občni zbor v prostorih g. Petriča. Dnevni red: Predložitev računa, pobiranje zaostale udnine in govor o koristi bralnega društva v sedanjem času. Ako bi se ob pol 4. uri ne udeležilo zadostno število udov, se bo ob pol 5. uri pri vsakem številu udov sklepalo.

Polzelska podružnica sv. Cirila in Metoda priredi v nedeljo, dne 17. t. mes. veselico z igro

»Revček Andrejček« v prostorih g. Žigana na Polzeli. Začetek ob 8. uri popoldne. K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

Sv. Martin pri Slovenjgradcu. Kmet. bralnega društva fantje in dekleta priredijo koncem junija dve igri: »Zamujeni vlak« in »Lurška pastirica« v gostilni g. F. Kac. Vsi udje in prijatelji društva se uljudno vabijo. Fantje in dekleta le tako naprej!

Listnica uredništva. Somišljeniku v Zimici: Vi pišete malo prehudo! Vemo, da je ponočnemu napadu največ kriv alkohol in pa hudoben list, toda če bi vse to priobčili, bi bili toženi! Pozdrav! — I. Vidman, Velika Nedelja: zasebnih zahval pač ne moremo priobčevati v uredniškem delu. Pozdravljeni! — Sv. Križ na Murskem polju: Poročili priobčimo prihodnjič, tokrat premalo prostora. Zdravo!

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

Slovinci! Spominjajte se „Zgodovinskega društva!“

Loterijske številke

Gradec 9. aprila: 14, 77, 35, 25, 68
Dunaj 9. aprila: 21, 57, 26, 36, 1

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanjša objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravništvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.

Pečate, stampilje iz kavčuka, modele za predtiskanje itd. najcenejše pri Karolu Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposke ulice 15. 118 7-5

Mlinsko orodje, še le par let v rabi, skoro čisto novo, s tremi pari kamnov in stopami ter sploh z vsem k mlinu spadajočim orodjem, je na prodaj po zelo nizki ceni. Urejeno je vse po najnovejšem načinu z jermeni. Oglasiti se je pri Štefanu Boucon, tovarnar stolov na Teharjih pri Celju. 181 5-3

Voč tisoč cepljenih trsov imam napisani še na prodaj I. in II. vrste in sicer Laški rilček in Gutedel. Cena I. vrste 24 K, II. vrste 10 K 100 kom. Cepiči za požlahtenje ameriškega podlage po 10 K 1000 komadov. Oglasiti se je pri Antonu Slodnjak, trtnarju in posestniku v Juršincih pri Ptuj. 109 2-1

Amerikanskih ključev, Rip. port. več tisoč, lepih in debelih za suho cepiti, in drobnih za vlaganje, imam na prodaj. Cena I. vrste 1000 kom. 16 K, II. vrste 5 K. Martin Slodnjak, pos. Pošta: Juršinci pri Ptuj. 327 2-1

Konj, 2 leti star, se proda v Rušah. Karolina Markuš, hāt. 64. Cena 180 gl. 182 3-1

Stebre, iz hrastovega lesa, suhe, dolge od 1.5 m do 2.5 m, se prodajo po nizki ceni pri g. Ant. Juršič pri Sv. Martinu, Vurberk. 208 2-1

Novozidana hiša, s 4 sobami in 4 kuhinjami ter branjarjo, se proda. Cena je 3800 gl., izplačati je 1000 gl. v Studencih pri Mariboru št. 180. 326 3-1

Lepo posestvo z 1 hišo in potrebnimi prostori, 4 njive, travnik, sadonosnik, voda blizu hiše, se proda po zelo nizki ceni. Amalija Kocjan, Sv. Miklavž na Drav. polju. Hoče. 316 1-1

Harmonij, dobro ohranjen, s 4 oktavi in 3 spremeni, se takoj po ceni proda. Ludovik Požun v Zabukovju, Sevnica ob Savi. 315 1-1

Novozidana hiša s 3 sobami, 3 kuhinjami in prodajalnico v Lembacherstrasse št. 163 se proda. 168 6-4

Lepa hiša, s popolno gostilniško konicijo, prodajo tobaka in mala trgovina, se proda za nizko ceno 3200 gl. Hiša ima 5 sob, kuhinjo in štedilnik, 2 kleti in verando za gospodo in izlet v zdajšnjem času dober promet, lepa vrtova in čeden sadonosnik blizu mesta in kolodvora. Natančno pri lastniku Jož. Verdnik, Spod. Novaves, Slov. Bistrica. 325 2-1

Žaga, v prav lepem kraju, z dvema gartroma in cirkularno žago, s prav močno vodo in gospodarskim poslopjem, se proda. — Več pove posestnica Neža Zupancič, Sodnavas, pošta Pristova. Spod. Štajersko. 324 1-1

Odda se.

Trgovina z blagom vred se zaradi smrti takoj odda. Kje, pove upravništvo lista. 214 2-2

Proste službe.

Pozor! Za povečanje dobrodoče trgovine s specerijskim blagom in deželnimi pridelki se išče samostojen kompanjon. Ponudbe pod: »I. M.« poste restante Maribor, južni kolodvor. 188 6-2

15 letna deklica, z dobrimi šolskimi spričevali, zmožna sloven. in nem. jezika, želi službe v kaki trgovini. Naslov pri upravništvu. 198 3-2

Pridnega fanta, ki ima veselje do kovaške obrti, kakor tudi izurjenega pomagača sprejme Matej Bregant, kovač v Orehovivesi. P. Hoče-Slivnica. 323 3-1

Fant, ki je ljudsko šolo dovršil, želi priti za učenca h krojaču. — Naslov pove upravništvo. 317 2-1

Trgovskega učenca, iz boljše hiše sprejme trgovina mešanega blaga K. n. ad. Zamolo, Fram. 322 2-1

Izučena prodajalka želi s 1. majem službo premeniti. Ponudbe na upravništvu. 321 2-1

Razno.

Naznanilo. Cenjenemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem se preselil v mojo trgovino na glavni trg št. 20 v Mariboru ter prošim, da me tudi naprej počastite s svojim obiskom. — Z odličnim spoštovanjem Anton Strablegg, »k ang. lju«, glavni trg 20. 201 3-1

Živinski sejem

pri Sv. Juriju v Slov. gori bo v petek, 22. aprila t. l. h kateremu se uljudno vabi občinstvo. 328 1-1

Vodna samosesalka.

Izdelujem tudi vsakovrstne vodovode, kopeli, klosete in sesalke, napeljavo acetilnovega plina, kompletne omare za pivo s hidravličnim pritiskom. — V zalogi imam vsakovrstne cevi iz železa in pločevine kakor tudi vsakovrstne priprave za vodovode,

Miroslav Videman

51 9

koncesijonirani zavod za naprave v Mariboru, glavni trg št. 11.

XX

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,
prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 13 " "
teran " 14 " "
Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5%.
537 Vzorci se pošljejo zastonj. 20

Kdo želi

najboljše ocelne
motike

in drugo pristno štajersko želez-
nino, naj kupi pri

Štefanu Kaufman

v Radgoni. 120 8-7

Postrežba točna in solidna.

Kuverte

s firmo
priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Prostovoljna sodnijska dražba nepremičnin in premakljivosti.

Od c. kr. okraj. sodišča v Ptujju se bo po predlogu Jakoba Horvat v Mostjeh, kot kuratorja Jere Markeš, isti lastno zemljišče vl. št. 52 k. o. Brückeldorf, s katerim je solastnica po 1/20 vl. št. 100 k. o. Brückeldorf, združena s pritliklino in prostimi premičninami vred prodalo in sicer v celoti ali pa po posameznih parcelah potom javne dražbe. Dražbena cena posameznih parcel znaša in sicer: 6192 stavišče 200.— K, 355 njiva 5445 m² 381.15 K, 357 njiva 7118 m² 498.26 K, 358 njiva 6690 m² 468.30 K, 359 njiva 5755 m² 402.85 K, 496 njiva 673 m² 47.11 K, 129/1 travnik 8450 m² 591.50 K, 134 travnik 13966 m² 977.62 K, 135 travnik 2180 m² 152.60 K, 356/1 pašnik 5841 m² 292.05 K, 356/2 pašnik 1901 m² 95.05 K, 360 pašnik 1165 m² 58.25 K, 377/2 pašnik 1025 m² 51.25 K, 378 pašnik 586 m² 29.30 K, 498 pašnik 158 m² 7.90 K, 500 pašnik 223 m² 11.15 K, 379 pašnik 2496 m² 124.80 K, 499 pašnik 518 m² 25.90 K, 315/4 gozd 1777 m² 88.85 K, 497 gozd 7031 m² 351.55 K, 612 gozd 6096 m² 304.80 K, 33 (Kukova) gozd 928 m² 40.— K, 610/1 gozd 1471 m² 73.55 K, 611 gozd 129 m² 6.45 K, Solastninska pravica po 1/20 pri vl. št. 100 k. o. Brückeldorf 10.— K. — Skupaj 5180.24 K.

Pritiklina obstoji iz sledečih reči in je cenjena kakor sledi: 1 grablje in kramp — 30 K, brana 3.— K, vinska lestva — 40 K, stavbeno kamenje 6.— K, 2 lajti à 2 K, 4.— K, skrinja za zrnje — 40 K, grablje — 10 K, lajta 6.— K, plug 4 K, komod 4.— K, 4 stari komati 1.— K, 2 lajti 7.— K, senske vile — 20 K, škop 5.— K. — Proste premakljivosti so: laza — 40 K, odeja in štrozak 2.— K, škaf — 30 K, ničke — 40 K, kad za zelje 2.— K, skrinja za obleko 2.— K, 2 lajti 4.— K, omara za jedilo 1.— K, 2 rešeti 1.— K, 1 svetilka — 20 K, kuhinjska posoda 2.— K, omara 12.— K, 2 deži 1.— K, staro železje in remenje 2.— K, železno obroče — 40 K, mecelj 1 K, ura 2 K, svetilnica 1.— K, 3 stoli 3.— K, miza 2.— K, podobe 8.— K.

Dražba se bo vršila

dne 30. aprila 1904 ob 9. uri v Mostjeh oziroma
Kukovi na licu mesta.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo.

Zemljišče je bremenov prosto. — Dražbeno skupilo se mora do polovice v enem mesecu in druga polovica v dveh mesecih pri sodnji položiti. — Kot varščina se mora 10ti del izključne cene pred začetkom dražbe sodnemu komisarju izročiti. Dražbeni pogoji se lahko tusodno v sobi št. 13 pregledajo in razun tega tudi pri dražbi pred začetkom iste.

C. kr. okraj. sodišče v Ptujju, oddel. I.,

318 1-1

dne 5. aprila 1904.

Nove šmarnice.

Dotiskane so nove šmarnice: **Marija, Mati dobrega sveta**, Spisal dr. Lav. Gregorec. Dobivajo se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena 1 K 80 vin. Po pošti 20 vin. več.

320 1-1

Vabilo

na

319 1-1

občni zbor

Posojilnice v Slovenski Bistrici,

ki se vrši

na nedeljo, dne 24. aprila 1904, ob 3. uri popoldne
v posojilnični dvorani.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje računskega
sklepa za l. 1903. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Predlogi.
K obilni udeležji vabi

Načelstvo.

Opomba: Pristop ima vsak društvenik, torej tudi dolžniki, ker so udje posojilnice.

Oklic.

C. kr. okrajno sodišče Maribor daje na znanje, da je Julijana Skofič, posestnica pri Sv. Martinu pri Vurbergu h. št. 23, možu Jožefu Skofič, posestniku ravnotam, zakonito oskrbovanje premoženja v smislu § 1238 obč. drž. zak. sodno odpovedala.

C. kr. okrajno sodišče Maribor, oddelek II.,

dne 28. marca 1904.

206 3-3

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Semenje! 1885. Častno priznanje! 1885. **Semenje!**

M. Berdajs v Mariboru

priporoča 87 12-8

vse vrste **poljskega, vrtnega in gozdnega semnja**

priznana izvrstne kvalitete in

Semenje! za najnižjo ceno. **Semenje!**

O k l i c.

Dne 18. aprila t. l. predpoldne ob desetih se bo v trgu pri Sv. Trojici v Slov. gor. iz zapuščine Marije Rošker po prostovoljni dražbi prodala zidana hiša ne spod 3000 kron. 211 2-2

C. kr. okrajno sodišče v Št. Lenartu v Slov. gor.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina zločen (ekstrahiran alkoholi (mladi konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1.20 glđ. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabeledim na krvi. Steklenica 1.50 glđ. — Pri naročitvi 4 steklen. pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-26

O k l i c.

Dne 16. aprila t. l. predpoldne ob desetih se bo na licu mesta v Žikarcih po prostovoljni dražbi prodala zidana hiša Treze Nerai in zemljiške parcele v izklicni ceni po 3842.78 K, 263.52 K in 638.40 K. 207 2-2

C. kr. okrajno sodišče v Št. Lenartu v Slov. gor.

V

Važno!

!

za mlinarje, žagarje, vrtnarje, ključarje, mizarje, kakor tudi za veleposestnike.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru namerava zaradi pomnoženja svojih strojev kupiti večji motor ter

proda pod ugodnimi pogoji

1. 1898 od znane tvrdke Langer & Wolf kupljeni

* b e n c i n - m o t o r *

s tremi konjskimi močmi, električnim užigalom, s kotlom za vodo, plinotvornim strojem, s cevmi itd. — Kupci si lahko ogledajo motor v njegovem teku vsak dan razun nedelje v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta št. 5.

Najcenejša obrtna moč, kateri ni treba posebnega kurjača niti dovoljenja od oblasti.

Postavi se lahko glede varnosti na vsakem prostoru!

<p>sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.</p> <p>Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojem premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.</p>	<p>Stanje hranil. vlog nad 18 milijonov K. Rezervni zaklad nad 550.000 K.</p> <h2 style="margin: 0;">Mestna</h2> <h1 style="margin: 0;">hranilnica ljubljanska</h1> <p>320 4 na Mestnem trgu</p> <p style="font-weight: bold;">z r a v e n r o t o v ž a</p>	<p>Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.</p> <p>Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi ared pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.</p> <p>Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4¹/₂% do 5%.</p>
--	--	---

Franc Pleteršek

zaloge pohištva

v Mariboru, Koroška cesta šte. 24.

Velika in raznovrstna zaloga politiranega pohištva iz umetnega lesa, matrac, podstavkov za matrace, divanov, zreal in otročjih vozičkov.

Samo kratek čas po znižanih cenah!

Na svetovni razstavi v Parizu l. 1900 „Grand prix“

Svetovnoznani ruski karavanski čaj

b r a t a

K & C Popoff v Moskvi.

Zalagatelj več evropskih dvorov.

Najfinejša marka.

Dobi se v originalnih zavitkih v vseh boljših trgovinah. 556 10-10

Postavno reg. varsv. znamka.

Jožef Kolarič,

mizarški mojster v Mariboru

Tegetthoffov trg št. 3

(prej samostan sester reda sv. Frančiška),

absolvican obiskevalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem muzeju na Dunaju 876 26-18

se priporoča slav. občinstvu v izdelovanje vseh mizarških izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalnice, ter vsakovrstno delo v šoli in cerkvi v vseh slogih najfinjšega in najpriprostejšega izdelka.

Načrti in proračuni so na razpolago.

V i z i t n i c e

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.